

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΕΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ
ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

17

1923

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ε.Υ.Δ. Σ. Π. Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΝΟΜΙΣΜΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΖΙΜΙΣΚΗ

Τὸ ἐπ' ἀριθμὸν Π' κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐκ φακέλλου περιέχοντος ἢ δελτία βιβλιογραφικὰ ἀναφερόμενα εἰς νομίσματα καὶ τὴν ἀκόλουθον ἀτέλη ἀλλὰ ἀξίαν δημοσιεύσεως διατριβὴν τοῦ Λαμπρού.

Κ. Ι. Δ.

Ἐκ τῶν *Μιχαὴλ Γλυκᾶ* σ. 574, 12 ἀναγινώσκωμεν περὶ τοῦ ἀυτοκράτορος Ἰωάννου Τζιμισκῆ τάδε· *Προστάσσει δὲ καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος τῷ νομισματι ἐπιγράφεσθαι, μὴ πρότερον τούτου γενομένου.* Ἐχει μὲν βεβαίως ἡ λέξις *νομισματι* ἐνταῦθα τὴν ἐννοίαν τοῦ χρυσοῦ ὑπερπύρου, ἀλλ' εἴτε ὑπὸ ταύτην εἴτε ὑπὸ τὴν γενικωτέραν σημασίαν οἰουδήποτε νομισματικοῦ χαράγματος ἐκλάβωμεν αὐτήν, ἡ μαρτυρία τοῦ Γλυκᾶ δὲν εἶνε ἀληθῆς, διότι δὲν ὑπῆρξεν ὁ Ἰωάννης ὁ Τζιμισκῆς, ἀλλ' ὁ Ἰουστινιανὸς Β' ὁ Ῥινότμητος, ἐφ' οὗ βλέπομεν τὸ πρῶτον ἐπιχαρασσομένην τὴν εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ νομισμάτων.¹ Μετ' αὐτὸν δὲ μέχρι τοῦ Τζιμισκῆ ἐπεχαραχθῆ ὁ Σωτὴρ ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Ἰουστινιανοῦ Β' συμβασιλεύοντος τὸ δεύτερον μετὰ τοῦ Τιβερίου,² τοῦ Μιχαὴλ Ῥαγγαβέ,³ Μιχαὴλ τοῦ Μεθυστοῦ,⁴ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνοιο,⁵ τοῦ Ἀλεξάνδρου,⁶ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου,⁷ τοῦ Ῥωμανοῦ τοῦ Λακαπηνοῦ,⁸ τοῦ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ.⁹ Ἐπὶ δὲ τῶν νομισμάτων τοῦ Τζιμισκῆ βλέπομεν πράγματι πολὺ συνηθέστερον ἐπιτετυπωμένον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐν εἰκόνι μεγαλειτέρα καὶ ἐπιφανεστέρα μετὰ τῶν ἐπιγραφῶν· *Ἰησοῦς Χριστός, Ἰησοῦς Χριστός νικᾶ, Ἰησοῦς Χριστός βασιλεὺς βασιλέων καὶ Ἐμμανουήλ.*¹⁰ Οὐδὲ

1. Sabatier Τόμ Β' Pl. XXXVII, 12

2. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XXXVIII, 9, 12.

3. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLIV, 1.

4. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLIV, 7, 12.

5. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLIV, 22.

6. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVI, 3.

7. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVI, 4, 6, 18.

8. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVI, 12.

9. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVII, 10-12.

10. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVII, 17.

περιορίζεται εἰς τοῦτο καὶ μόνον ὁ Τζιμισκῆς, ἀλλὰ τὰ νομίσματα αὐτοῦ κατὰ τοῦτο διακρίνονται τῶν τε προτέρων καὶ μεταγενεστέρων. ὅτι ἐπ' αὐτῶν μόνον ἡ εἰκὼν τοῦ Σωτῆρος ἀποτελεῖται ἐξ ἑνός, ἀλλὰ καὶ τῆς Θεοτόκου, ἐξ ἑτέρου δὲ πρὸς τῶν ἀνωτέρων σημειωθεισῶν καὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν ἀναγερομένων ἐπιγραφῶν, λείπει δὲ παντελῶς ἡ εἰκὼν αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος, Ἐν δὲ καὶ μόνον ἔχομεν χρυσῶν αὐτοῦ νόμισμα, ἐφ' οἷς ἐξ ἑνός μὲν εἶνε ἐπικεχωμαγμένος ὁ αὐτοκράτωρ στεφόμενος ὑπὸ τῆς Θεοτόκου, ἐξ ἑτέρου δὲ ὁ Ἰησοῦς. Κατὰ ταῦτα δὲ τὸ νόμισμα τοῦτο.

1. Ἐνθ' ἀν. Πέν. ΧΙ.ΝΠ, 17.